

Περιεχόμενα

1. ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ...	<u>ΤΟ ΠΑΡΟΝ 12/09/2021 σελ.16</u>
2. ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ ΘΕΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ...	<u>ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 12/09/2021 σελ.33</u>
3. ΔΙΕΥΡΥΝΕΤΑΙ Η ΨΑΛΙΔΑ ΘΑΝΑΤΩΝ ΓΕΝΝΗΣΕΩΝ	<u>ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 12/09/2021 σελ.1,33</u>
4. ΜΕ ΚΩΔΙΚΟΥΣ ΤΑΧΙΣΝΕΤ Η ΠΡΩΤΗ ΗΙ ΤΕΧ...	<u>ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ 12/09/2021 σελ.1</u>

Οξύτατο το δημογραφικό πρόβλημα

Υπογεννητικότητα, διαχρονικές αξίες ελληνικού πολιτισμού και εξωτερικές απειλές υπαρξιακής σημασίας για τη χώρα μας

Η χώρα μας αντιμετωπίζει οξύτατο δημογραφικό πρόβλημα και θα έπρεπε να έχει ως πρώτη της μέριμνα την ενίσχυση της ελληνικής οικογένειας και την αύξηση των γεννήσεων. Αντ' αυτού, όμως, παρατηρούμε με ανησυχία να εξαγγέλλονται και να προωθούνται νομοθετικές πρωτοβουλίες στο όνομα ενός αμφιλεγόμενου και καταχρηστικού δικαιωματού, που έρχονται σε αντίθεση με το δημόσιο αίσθημα, τα ήθη και τις εθνικές μας παραδόσεις, που διαχρονικά αποτελούν τα κρατικά θεμέλια της συνέχειας, της επιβίωσης και της προοπτικής του Ελληνισμού. Τελευταία, μάλιστα, συγκροτήθηκε επιτροπή για τη διαμόρφωση **Εθνικής Στρατηγικής Ισότητας** μεταξύ ετεροφύλων και ομοφύλων. Σε τι ακριβώς θα συνίσταται αυτή η ισότητα μεταξύ, αφενός, ανδρός και γυναικός, που οδηγεί στη δημιουργία (του βασικού κοινωνικού πυρήνα) της **οικογένειας** και στη **φυσική αναπαραγωγή**, αφετέρου δε μιας **σχέσης** μεταξύ **ομοφύλων ατόμων**; Η κοινωνική αποδοχή ομοφύλων προτιμήσεων είναι δεδομένη «εν ελευθερία βουλήσεως» του ατόμου, δεν είναι θέμα πολιτικής ή διαπαιδαγωγικής. Τίθεται επίσης το ερώτημα: **Ποιος** θα είναι οι επιπτώσεις στην **οικογένεια** και στην **κοινωνία** από την εφαρμογή πολιτικών του είδους αυτού;

Και όλα αυτά εξαγγέλλονται σε μια **πρωτόγνωρη περίοδο**, όχι μόνο λόγω της **πανδημίας** της Covid-19 και της περαιτέρω επιδείνωσης της ήδη βεβαρημένης από τα Μνημόνια οικονομίας μας αλλά και λόγω μιας βαθιάς και πολύπλευρης **κοινωνικής κρίσεως** (με την αύξηση της εγκληματικότητας, των κρουσμάτων σεξουαλικής βίας και διαστροφής, τον διαχωρισμό σε εμβολιασθέντες και ανεμβολίαστους, τις πρωτόγνωρες καταστροφικές πυρκαγιές κ.λπ.). **Μιας κρίσεως** θεσμών και αξιών, που οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στο σοβαρό

● Έκκλιση για ενότητα, ομοψυχία και συστράτευση όλων των δυνάμεων του Ελληνισμού

έλλειμμα ανθρωπιστικής παιδείας (που παρατηρείται εδώ και δεκαετίες), σε συνδυασμό με την **υπαρξιακή κρίση** που διέρχεται η χώρα μας, ως αποτέλεσμα των συνεχιζόμενων και εντεινόμενων **ασύμμετρων απειλών** από τη γείτονα χώρα.

Προβάλλεται, μάλιστα, ως επιχείρημα ο **ισχυρισμός** ότι οι ρυθμίσεις αυτές αναφέρονται σε δήθεν κοινές ευρωπαϊκές αξίες, που κατοχυρώνονται από ευρωπαϊκές συνθήκες και κοινές ευρωπαϊκές πολιτικές και στρατηγικές στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Είναι τραγικό η **Ευρωπαϊκή Ένωση** (ΕΕ), ενώ **δεν** κατοχυρώνει τα πιο κείρια και θεμελιώδη ζητήματα (όπως είναι η άμυνα και η ασφάλεια των χωρών-μελών της), να παρουσιάζεται ως δήθεν αρμόδια να ρυθμίζει, ουσιαστικά παρά τη θέληση ευρωπαϊκών λαών, **θέματα** ιδιωτικού δικαίου, κοινωνικών σχέσεων, φύλου, γάμου και τεκνοθεσίας ομοφύλων, διαπαιδαγωγικής των νέων κ.λπ. **Δεν** είναι έργο των Βρυξελλών και της ΕΕ η **επιβολή** στην ελληνική κοινωνία, από **μικρές μειοψηφίες**, τέτοιων απαράδεκτων ρυθμίσεων, με τις οποίες μάλιστα προβάλλονται ακόμη και πρότυπα διαφορετικότητας (τραυματίζοντας τις ευαίσθητες παιδικές ηλικίες), καθ' υπέρβαση της κοινής ευρωπαϊκής αξίας της **ανοχής**.

Αλλά οι πατέρες και εμπνευστές της ευρωπαϊκής ιδέας και της Ευρωπαϊκής Ενώσεως (τότε ΕΟΚ) κατέσπασαν **σαφές και διεκήρυξαν** –όπως αναφέρεται στη Συνθήκη της Ρώμης του 1957– ότι η **Ενωμένη Ευρώπη** «θα σεβαστεί την πλούσια πολιτιστική και γλωσσική της ποικιλομορφία και θα διασφαλίσει και θα προωθήσει την ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά» (άρθρο 2 Συνθήκης της Ρώμης).

Η παρουσίαση ως δήθεν «κοινής ευρωπαϊκής αξίας» **θεμάτων** που **δεν** αφορούν ούτε τις σαφώς καθορισμένες κοινές ευρωπαϊκές αξίες (ελευθερία, δημοκρατία, κράτος δικαίου, ανεκτικότητα κ.λπ.) ούτε τα σαφώς καθορισμένα **ανθρώπινα δικαιώματα** αποτελεί **κάταχρηση**, υπέρβαση της **αρχής της ανοχής** και απόπειρα **επιβολής** στην κοινωνία προτύπων, ρυθμίσεων και πρακτικών που είναι άκρως μειοψηφικές, ξένες και απαράδεκτες σε μεγάλες κοινωνικές πλειοψηφίες χωρών-μελών της ΕΕ.

Το γεγονός ότι **δεν** αποκρύπτεται η **πρόθεση** το πνεύμα αυτό να μεταφερθεί και στον ευαίσθητο χώρο της **Παιδείας**, και μάλιστα από το νηπιαγωγείο και το δημοτικό, για λόγους υποτιθέμενης διαπαιδαγωγίσεως (σεξουαλικής), προκαλεί ακόμα μεγαλύτερη ανησυχία.

Η **Παίδεια** μας αντιμετωπίζει ήδη μεγάλα προβλήματα, όπως το πρόβλημα της επαρκούς και αποτελεσματικής **διδασκαλίας** της γλώσσας, της ιστορίας και της κλασικής παιδείας. Τα τελευταία μάλιστα χρόνια γίνονται απόπειρες **επιβολής** ιδεολογημάτων που παραποιούν την Ιστορία, κακοποιούν τη γλώσσα και αλλοιώνουν την εθνική μας ταυτότητα. Θα ήταν ιδιαίτερος καταστροφικό για την ελληνική **Παίδεια**, αντί της κατάρτισεως καταλλήλων αναλυτικών προγραμμάτων για την **ανάταξη** της, να **επιβαρύνεται** με περαιτέρω σύγχυση, ακραϊσμούς και άκριτους πειραματισμούς και κακώς νοούμενους νεωτερισμούς, ερήμην μάλιστα των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών.

Καλούμε όλους τους υπευθύνους όπως:

● **Στρέψουν**, κατά προτεραιότητα, το ενδιαφέρον τους στο **οξύτατο δημο-**

γραφικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η χώρα. Είναι **ασέβεια προς τον ελληνικό λαό και την ιστορία του να υποβάλλονται ιδέες** σύμφωνα με τις οποίες αυτό δήθεν πρέπει να αντιμετωπισθεί με τη **νομιμοποίηση και τη μόνιμη εγκατάσταση** στη χώρα μας παρανόμων αλλοθρήσκων μεταναστών.

● **Παύσουν να επικαλούνται** δήθεν κοινές ευρωπαϊκές αξίες για να δικαιολογήσουν καταχρηστικές πολιτικές και νομοθετήματα που είναι αντίθετα με τα **αισθήματα** της μεγάλης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, υπονομεύοντας την **οικογένεια** ως κοινωνικό θεσμό και πλήττοντας τα **ήθη και τις παραδόσεις** του ελληνικού λαού.

● **Εστιάζουν** την προσοχή τους σε θέματα **Παιδείας**, κυρίως της **ανθρωπιστικής**, σύμφωνα με το πνεύμα του άρθρου 16 του Συντάγματος, διασφαλίζοντας την **επαρκή διδασκαλία** της ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και κλασικής παιδείας. Η Ελλάδα **δεν** είναι μια οποιαδήποτε χώρα. Είναι η χώρα που έδωσε ως **κληρονομιά** στην ανθρωπότητα τον **οικουμενικό ανθρωπιστικό πολιτισμό**. Οι Έλληνες έχουν **χρέος** όχι μόνο να μελετούν, να διδάσκονται και να εμπνέονται από τις διαχρονικές και ακατάλυτες **αξίες** αυτού του **πολιτισμού** και **αυτής της παιδείας** αλλά και να τις **προβάλλουν** στις χώρες-μέλη της ΕΕ.

Κάνουμε **έκκληση** για την **απόσυρση** των προκλητικών αυτών ρυθμίσεων, οι οποίες **δixάζουν επικίνδυνα** την κοινωνία μας σε μια περίοδο **πολυδιάστατης υπαρξιακής κρίσεως**, η αντιμετώπιση της οποίας **επιβάλλει**: Ενότητα, ομοψυχία και συστράτευση όλων των δυνάμεων του Ελληνισμού.

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2021

ΟΙ ΥΠΟΓΡΑΦΟΝΤΕΣ:

Κονομής Νικόλαος, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου (ΑΠΘ), πρώην Πρόεδρος Ακαδημίας Αθηνών και Υπουργός Παιδείας της Κύπρου. **Κοντόπουλος Γεώργιος**, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), πρώην Πρόεδρος Ακαδημίας Αθηνών. **Κουνάδης Αντώνιος**, Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ, πρώην Πρόεδρος Ακαδημίας Αθηνών. **Σκαρβέλης Δημήτριος**, Στρατηγός ε.α., Επίτ. Αρχηγός ΓΕΕΘΑ, Ακαδημαϊκός. **Βαλτινός Αθανάσιος**, Συγγραφέας, Ακαδημαϊκός, πρώην Πρόεδρος Ακαδημίας Αθηνών. **Ημελλος Στέφανος**, Ομ. Καθηγητής Φιλοσοφικής Παν/μίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), πρώην Πρόεδρος Ακαδημίας Αθηνών. **Φαρμακίδης Ιωάννης**, Γλύπτης, Ακαδημαϊκός. **Γδούτος Εμμανουήλ**, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου ΔΠΘ, Ακαδημαϊκός. **Μπέκος Δημήτριος**, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου Πατρών, Αντεπιστέλλον μέλος Ακαδημίας Αθηνών. **Δάσιος Γεώργιος**, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου Πατρών, Αντεπιστέλλον Μέλος Ακαδημίας Αθηνών. **Βτσαξής Βασίλειος**, Πρέσβυς ε.τ., Συγγραφέας, Δρ Νομικής Παν/μίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), Επίτιμος Διδάκτωρ Ελληνικών και Ξένων Παν/μίων, μέλος ξένων Ακαδημιών. **Βάσιος Κωνσταντίνος**, Πρέσβυς ε.τ., Συγγραφέας. **Πουκαμισάς Γεώργιος**, Πρέσβυς ε.τ., Δρ. Παν/μίου Αιγαίου, Πρόεδρος «Εταιρείας Φιλών του Λαού». **Νεάρχου Περικλής**, Πρέσβυς ε.τ., Συγγραφέας. **Γούναρης Μανώλης**, Πρεσβευτής ε.τ. **Φραγκούλης Φράγκος**, Στρατηγός ε.α., Επίτ. Αρχηγός ΓΕΣ, πρώην Υπουργός Εθνικής Αμύνης. **Καραμάνος Ανδρέας**, Ομ. Καθηγητής και πρώην Πρύτανης Γεωπονικού Παν/μίου Αθηνών, πρώην Γεν. Γραμματέας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. **Κούρτης Γεώργιος**, Επίτ. Πρόεδρος Ελεγκτικού Συνεδρίου. **Ρακιντζής Λεωνόρος**, Αεροναύτης ε.τ., πρώην Γεν. Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης. **Κρόμιος Ιγνατίος**, Επίτ. Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. **Μακρής Φώτιος**, Επίτ. Αντιεπιστάτης Αρείου Πάγου. **Κότσιφας Χαράλαμπος**, Δικηγόρος, πρώην Πρόεδρος του Διοικητικού Εφετερίου Αθηνών. **Ανδριανός Ευάγγελος**, Αεροναύτης ε.τ. **Βλάχος Απόστολος**, Επίτ. Πρόεδρος Εφετών. **Σακάς Ιωάννης**, Πρώην Εισαγγελέας Πρωτοδικών. **Γαρούφας Δημήτριος**, πρώην Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης. **Βεργίνης Ξενοφών**, Πανεπιστημιακός, πρώην Διοικητής ΟΓΑ. **Κουνάδης Διονύσιος**, Νομικός-Οικονομολόγος, πρώην Γεν. Διευθυντής Υπουργείου Οικονομικών. **Πολίτης Στυλιανός**, πρώην Νομάρχης Κεφαλληνίας. **Μαρτίνης Χρήστος**, πρώην Νομάρχης Ιωαννίνων, Πρόεδρος Συν/χου Δικηγορών Ελλάδος. **Καταρσός Νίκος**, Χημικός, πρώην Ειδικός Γραμματέας Υπουργείου Έρευνας/Τεχνολογίας. **Θεοδωρόπουλος Κωνσταντίνος**, πρώην Γεν. Διευθυντής Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. **Τσουλάρη Βαλεντίνη**, πρώην Διευθύντρια Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. **Μαριδάκης Σπυρίδων**, Συγκοινωνιολόγος, πρώην Προϊστάμενος Διευθυνσης Μελετών Δημοσίων Έργων Υπουργείου Μεταφορών. **Σινόπουλος Βασίλειος**, πρώην Διευθυντής Τραπεζικής Εργασίας. **Κατζίουλη Νίνα**, Ομ. Καθηγήτρια Παν/μίου New Hampshire, πρώην Συντονίστρια Παμμακεδονικών Ενώσεων Υφελίου. **Παπαχρυσός Δημήτριος**, Πρόεδρος Συλλόγου Μικρασιατών Σκάλας Λουτρών «Το Δελφίνι». **Ρήγος Ευάγγελος**, Πρόεδρος Διεθνούς Ελληνικής Ενώσεως (International Hellenic Association – ΙΗΑ). **Καρκανιάς Κωνσταντίνος**, Διευθυντής Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού, Επίτ. Πρόεδρος Συνδέσμου Κολλεγίων Ελλάδος. **Γράψας Δημήτριος**, Στρατηγός ε.α., Επίτ. Αρχηγός ΓΕΕΘΑ. **Ζαζιάς Κωνσταντίνος**, Στρατηγός ε.α., Επίτ. Αρχηγός ΓΕΣ. **Μανιάς Γεώργιος**, Αντιστράτηγος ε.α., πρώην Α΄ Υπαρχηγός ΓΕΕΘΑ. **Τοτσιμπίκος Χαράλαμπος**, Αντιστράτηγος ε.α., Β΄ Υπαρχηγός ΓΕΕΘΑ. **Χρηστίδης Κοσμάς**,

Ναύαρχος ε.α., Επίτ. Αρχηγός ΓΕΝ. **Μαρτζούκος Βασίλειος**, Αντιναύαρχος ε.α., Επίτ. Διοικητής ΣΝΔ, Αντιπρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ. **Παλούμπης Ιωάννης**, Αντιναύαρχος ε.α. **Δημητρακόπουλος Αναστάσιος**, Αντιναύαρχος ε.α. **Πασιαντάρας Ιωάννης**, Αντιπέραρχος ε.α., Επίτ. Αρχηγός Τακτικής Αεροπορίας (ΑΤΑ). **Παντισόπουλος Θεόδωρος**, Αντιπέραρχος ε.α., Επίτ. Διευθυντής Γ΄ Κλάδου ΓΕΑ. **Σκαρλάτος Γεώργιος**, Αντιπέραρχος ε.α. **Τσούφης Βασίλειος**, Αντιπέραρχος ε.α. **Ιατρίδης Κώστας**, Αντιπέραρχος ε.α. **Ιωαννίδης Ιωάννης**, Υποπέραρχος ε.α. **Πουγκιάλης Χρήστος**, Μετεωρολόγος, Υποπέραρχος ε.α. **Μπαλιτζής Ιωάννης**, Αντιστράτηγος ε.α., Πρόεδρος Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών (ΕΛΙΣΜΕ). **Μουστάκης Χρήστος**, Αντιστράτηγος ε.α., Επίτ. Διοικητής Στρατιάς. **Σαμψών Νικόλαος**, Αντιστράτηγος ε.α. **Μπουρδάκος Μάριος**, Αντιστράτηγος ε.α. **Ρούτσος Νικόλαος**, Αντιστράτηγος ε.α. **Μπελεγράτης Σπυρίδων**, Αντιστράτηγος ε.α. **Παπαδόπουλος Σταύρος**, Αντιστράτηγος ε.α. **Κεβεντζίδης Συμεών**, Αντιστράτηγος ε.α. **Γούρμος Ευδόξιος**, Αντιστράτηγος ε.α. **Χατζάκης Κωνσταντίνος**, Αντιστράτηγος Ελληνικής Αστυνομίας ε.α. **Καλεντερίδης Σάββας**, Αντί. Αξ/κος ε.α., Εκδότης-Συγγραφέας. **Δελλής Σπυρίδων**, Υποστράτηγος ε.α. **Παρίσιος Ιωάννης**, Υποστράτηγος ε.α. **Βόγγολης Δημήτριος**, Υποστράτηγος ε.α. **Πλαγιαννάκος Γεώργιος**, Υποστράτηγος ε.α. **Βασιλάς Βασίλειος**, Ταξίαρχος ε.α. **Κουκουλομάτης Κυριάκος**, Σμίναρχος ε.α. **Κωνσταντινόπουλος Βασίλειος**, Καθηγητής Παν/μίου Πελοποννήσου, Πρόεδρος Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός». **Μάζης Ιωάννης**, Καθηγητής Γεωπολιτικής Παν/μίου Αθηνών, Πρόεδρος Τμήματος Τουρκικών Σπουδών (ΕΚΠΑ). **Γρίβας Κώστας**, Καθηγητής Γεωπολιτικής Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων. **Δαββέτας Δημοσθένης**, Καθηγητής Παν/μίου Σορβόννης, Συγγραφέας – Εικαστικός. **Ρωμανός Γεώργιος**, Συγγραφέας – Αναλυτής, Ιστορικός Ερευνητής. **Εμφιετζόγλου Πρόδρομος**, Επίτ. Διδάκτωρ ΑΠΘ, Πρόεδρος ΔΣ Ομίλου Εταιρειών Μηχανικής ΑΕ. **Παντελάκης Δημήτριος**, Βιομήχανος, Πρόεδρος Κυνηγετικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης. **Αλιφιράκης Εμμανουήλ**, Ιατρός, Πρώην Πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου Χανίων. **Τζελέπης Χαράλαμπος**, Λυκειάρχης. **Σηφακάκης Βασίλειος**, Φιλολόγος – Θεολόγος, πρώην Λυκειάρχης. **Νασιός Δημήτριος**, Δάσκαλος, συγγραφέας. **Αντωνόπουλος Νικόλαος**, Δάσκαλος. **Καλογερόπουλος Βασίλειος**, Καθηγητής Βυζαντινής Μουσικής. **Τζανουλίνος Πραξτέλης**, Γλύπτης, Εκπαιδευτικός. **Νικολάου Φίλιππος**, Πανεπιστημιακός, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω. **Καρβουνιάρης Βασίλειος**, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω. **Ιωαννίδης Θεόφιλος**, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, Δρ Νομικής Παν/μίου Σορβόννης. **Παπαγεωργίου Λουκάς**, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω. **Νευράκης Νικόλαος**, σ. Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω. **Σφήκας Κωνσταντίνος**, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω. **Δημηκοπούλου – Κοτζίμην Ζωή**, Δικηγόρος. **Αυγέρης Κώστας**, Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω. **Γραμματικός Αντώνιος**, Ομ. Καθηγητής και πρώην Πρύτανης του Παν/μίου Πατρών. **Παπαμαρινόπουλος Σταύρος**, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου Πατρών. **Παπαθανασίου Σπύλιος**, πρώην Γεν. Γραμματέας Παν/μίου Πατρών. **Δρακάτος Παναγιώτης**, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου Πατρών. **Παπαθανασίου Παναγιώτης**, Ομ. Καθηγητής Ιατρικής Παν/μίου Πατρών. **Θεοδωρακόπουλος Δημήτριος**, Καθηγητής Παν/μίου Πατρών. **Δημητρακόπουλος Αλέξανδρος**, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου Πατρών. **Δρίτσος Στέφανος**, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου Πατρών. **Ρεράκης Ηρακλής**, Καθηγητής Θεολογίας ΑΠΘ. **Καραθανάσης Αθανάσιος**, Ομ. Καθηγητής ΑΠΘ, πρώην Πρόεδρος της «Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών». **Σαββίδης Παντελής**, Δημοσιογράφος, Πρόεδρος Αποφοίτων ΑΠΘ. **Φακ-**

ντίδης Επαμεινώνδας, Ομ. Καθηγητής Ιατρικής ΑΠΘ. **Ταντανάσης Θεοκάρης**, Καθηγητής Ιατρικής ΑΠΘ. **Μανώλης Γεώργιος**, Καθηγητής Πολυτεχνικής Σχολής ΑΠΘ. **Αλεξανδρίδης Αλέξανδρος**, Ομ. Καθηγητής Ιατρικής Σχολής ΑΠΘ. **Νόνος Πέτρος**, Νομικός, πρώην Γεν. Γραμματέας ΑΠΘ. **Κατσικαδέλης Ιωάννης**, Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ, μέλος ξένων Ακαδημιών. **Τσανάκας Παναγιώτης**, Ηλεκτρολόγος – Μηχανικός, Καθηγητής ΕΜΠ. **Βασιλείου Παναγιώτα**, Καθηγήτρια ΕΜΠ. **Ιωαννίδης Γεώργιος**, Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ. **Αναγνωστόπουλος Ανδρέας**, Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ. **Ανδρέοπουλος Ανδρέας**, Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ, πρώην Πρύτανης ΕΜΠ. **Χαΐνης Ιωάννης**, Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ. **Κατσούφης Ηλίας**, Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ. **Σάνδρος Κωνσταντίνος**, Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ. **Κυριακόπουλος Ευθύμης**, Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ. **Ανδριανόπουλος Νικόλαος**, Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ. **Θεοτόκογλου Ευστάθιος**, Καθηγητής ΕΜΠ. **Κουλούρης Ιωάννης**, Δρ Μηχανολόγος Ηλεκτρολόγος ΕΜΠ, πρώην Δ/ντής ΟΤΕ. **Γιώτης Αριστοφάνης**, Δρ Πολ. Μηχανικός ΕΜΠ. **Παυζαρίδης Παρασκευάς**, Δρ Γεωπόνος. **Ξανθόκη – Καραμάνου Γεωργία**, Ομ. Καθηγήτρια Παν/μίου Πελοποννήσου, Πρόεδρος της Εταιρείας Ελλήνων Φιλολόγων. **Τόλια Αριστέα**, Ομ. Καθηγήτρια Παν/μίου Πελοποννήσου, Πρόεδρος ΟΔΕΓ. **Λιώλος Αστέριος**, Καθηγητής Πολυτεχνικής Σχολής Παν/μίου ΔΠΘ. **Τσίγγα – Παπαργύρη Μαρία**, Καθηγήτρια Παν/μίου Κεντρικής Μακεδονίας. **Χατζόπουλος Ιωάννης**, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου Αιγαίου. **Παυλάκος Γεώργιος**, Γεν. Γραμματέας του Οργανισμού Διάδοσης Ελληνικής Γλώσσας (ΟΔΕΓ). **Κοντογιαννίδης Αναστάσιος**, Δημοσιογράφος, Συγγραφέας. **Παννάκης Ιωάννης**, Εκδότης του Οίκου «ΠΕΛΑΣΓΟΣ». **Κοσκινιάς Σοφοκλής**, Δημοσιογράφος – Αρχισυντάκτης «Κυνηγετικά Νέα», «Κυνηγεσία και Κυνοφιλία». **Γεωργίου Σταμάτης**, Δημοσιογράφος, πρώην εκδότης εφημερίδος «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ». **Παπαναστασίου Νικόλαος**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). **Νιάρχος Κωνσταντίνος**, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). **Ανδρούτσος Γεώργιος**, Ομ. Καθηγητής Ιατρικής Παν/μίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). **Αδάμ Αδάμ**, Ομ. Καθηγητής Φιλοσοφικής Παν/μίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). **Χασάπης Ντίνος**, Καθηγητής Τμήματος Χημείας Παν/μίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). **Παπαδόπουλος Γεώργιος**, Ομ. Καθηγητής Παν/μίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). **Καρατζάς Γαβριήλ**, Ομ. Καθηγητής Ιατρικής Παν/μίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). **Ηλιόπουλος Δημήτριος**, Καθηγητής Ιατρικής Παν/μίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). **Κοκόλας Σπυρίδων**, Ιατρός, πρώην Διευθυντής ΝΙΜΤΣ. **Μαυραγάνης Διαμαντής**, Ομ. Καθηγητής Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων. **Αλεξόπουλος Ιωάννης**, Ομ. Καθηγητής Σχολής Ικάρων. **Δασκόπουλος Αντώνιος**, Πρόεδρος Πατριωτικής Οργάνωσης '21. **Καρελάς Μιχαήλ**, πρώην Ληξιαρχος Αθηνών. **Αντωνάκης Αντώνιος**, Συγγραφέας – Ιστορικός, Φιλολόγος. **Πασχαλίδης Νικόλαος**, Συγγραφέας. **Τσικοπούλου Χαρά**, Συγγραφέας – Εκπαιδευτικός, Φιλολόγος. **Κουζέλης Ιωάννης**, Εργολάβος – Κατασκευαστής. **Παπής Κωνσταντίνος**, Επιχειρηματίας. **Παπαργύρης Ευάγγελος**, πρώην Σύμβουλος Τηλεπικοινωνιών Εθνικής Τραπεζής Ελλάδος (ΕΤΕ). **Χαλφίτης Κωνσταντίνος** Σύμβουλος Επιχειρήσεων. **Γιαννόπουλος Γεώργιος**, Βιολόγος-Βιοχημικός. **Σταθόπουλος Νικόλαος**, Φυσικός Παν/μίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). **Αναγνωστόπουλος Ιωάννης**, Οικονομολόγος (Παν/μίου Βόννης), Πρόεδρος Κοινωνικού Ιδρύματος ΙΠΗΠΑ. **Αναγνωστοπούλου Αικατερίνη**, Βιολόγος Παν/μίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), Γεν. Γραμματέας Σωματείου «Φίλοι Τάματος του Έθνους». **Φλωράκης Αλέκος**, Δρ Εθνολόγος – Λαογράφος, Ποιητής. **Τσουτσουλόπουλος Χρήστος**, Πολ. Μηχανικός, Επίτ. Πρόεδρος Δομοκτικών Αθηνών.

ΑΠΟΨΗ

Είναι μόνο θέμα φυσικής αναπαραγωγής και αριθμών;

Του ΓΕΩΡΓΙΟΥ Π. ΧΡΟΥΣΟΥ*

Τα τελευταία χρόνια έχει λάβει χώρα μια πρωτόγνωρη για την ανθρωπότητα, σχεδόν παγκόσμια, βαθμιαία αλλαγή στην κοινωνική και οικογενειακή δομή, η οποία είναι σε συνάρτηση με την άνοδο του βιοτικού και μορφωτικού επιπέδου των κοινοτήτων. Η αλλαγή αυτή έχει τεράστιες δημογραφικές, οικονομικές και στρατηγικές επεκτάσεις για σχεδόν όλο τον κόσμο, αλλά και για τη χώρα μας. Π.χ., ο πληθυσμός της Ευρώπης που ήταν περίπου 20% του παγκόσμιου πληθυσμού το 1900, σήμερα αντιστοιχεί γύρω στο 10%. Αντίθετα, η Ασία έχει ανέβει σε άνω του 60% του παγκόσμιου πληθυσμού, ενώ στα επόμενα 50 χρόνια υπολογίζεται ότι η πλειονότητα των γεννήσεων θα είναι στην Αφρική. Είναι ενδιαφέρον ότι η ως άνω ριζική παγκόσμια αλλαγή είναι σε απόλυτη αρνητική συσχέτιση με τον «Δείκτη Ολικής Γονιμότητας» (ΔΟΓ), που είναι ο αριθμός των παιδιών τα οποία μια γυναίκα αποκτάει κατά τη διάρκεια της ζωής της, και αυτό αξίζει να συζητηθεί και να γίνει κατανοητό.

Φυσικά, ο πιο ισχυρός περιοριστικός παράγοντας του ΔΟΓ είναι η διάρκεια της γόνιμης περιόδου μιας γυναίκας από την εμμηνόρρα μέχρι την εμμηνόπαυση. Η μέση ηλικία της εμμηνόρρας έχει μειωθεί από τα 17 χρόνια, που ήταν στις προβιμχανικές κοινωνίες, σε λίγο κάτω από 13 χρόνια στον σημερινό δυτικό κόσμο, ενώ, παράλληλα, η μέση ηλικία της εμμηνόπαυσης έχει αυξηθεί από τα περίπου 47 στα 51

Το δημογραφικό μας ζήτημα αφορά την επιβίωσή μας ως ενός λαού με ελληνική ταυτότητα που ζει στην αρχαία κοιτίδα του Ελληνισμού.

έτη. Οι αλλαγές αυτές έχουν οδηγήσει σε αύξηση του χρόνου γονιμότητας μιας γυναίκας από 30 σε 38 χρόνια. Κατά την περίοδο της γονιμότητας, υπάρχει δυνατότητα για περίπου 350-400 ωορρηξίες, ενώ κάθε κύηση που ακολουθείται από μερικούς μήνες γαλακτοφορίας αποκλείει περίπου 16 ωορρηξίες. Με αυτούς τους υπολογισμούς μια γυναίκα στη ζωή της θα μπορούσε να αποκτάσει μέχρι περίπου 24 ζώντα παιδιά, κάτι που όμως, με ελάχιστες εξαιρέσεις, δεν έχει ισχύσει ποτέ. Στην πραγματικότητα, ο ΔΟΓ σε κοινωνίες που δεν χρησιμοποιούσαν ή δεν χρησιμοποιούν έλεγχο των γεννήσεων είναι συνήθως 7-8, λόγω συνδυασμού της εγγενούς στειρότητας του πληθυσμού, απόλειας κυήσεων, γέννησης θνησιγενών νεογνών, και πρόωρης μητρικής θνησιμότητας.

Ξεκινώντας περίπου 200 χρόνια πριν, με πρώτη τη Δανία, ο ΔΟΓ άρχισε να ελαττώνεται, έτσι ώστε ο σύγχρονος κόσμος να έχει μέτρια, χαμηλή ή εξαιρετικά χαμηλή γονιμότητα, παρά την αύξηση του χρόνου γονιμότητας των γυναικών. Η μετάβαση

στην αυτή ξεκίνησε σε διαφορετικούς χρόνους για κάθε χώρα και προχώρησε με διαφορετική ταχύτητα. Η επιθυμία για λιγότερα παιδιά επηρέαστηκε από διάφορους, μερικές φορές συνεργιστικούς, παράγοντες που συμπεριλαμβάνουν την άνοδο του βιοτικού και μορφωτικού επιπέδου (standard of living), την εκβιομηχάνιση των αγροκαλιέργειών, την αντικατάσταση των ζώων φορτίου και ανθρώπων από μηχανές, τη μαζική εκβιομηχάνιση και προσέλευση του πληθυσμού στις πόλεις (αστικοποίηση), τη συμμετοχή των γυναικών στην παραγωγή και την οικονομία—με συνέπεια τη ζητούμενη κοινωνική ενδυνάμωσή τους, αλλά και την πρώτη εγκυμοσύνη τους σε μεγαλύτερη ηλικία—, τη μαζική υποχρεωτική παιδεία, την καλύτερη παροχή υπηρεσιών υγείας, τη βελτιωμένη επιβίωση των νεογνών και την παροχή εγγυημένων συντάξεων στους ηλικιωμένους.

Η βαθμιαία μετάβαση σε χαμηλό ΔΟΓ, που αφορά το μεγαλύτερο μέρος της ανθρωπότητας, σημαίνει μια μεγάλη στροφή από την ποσότητα στην ποιότητα των παιδιών, και αυτό είναι, προφανώς, καλό και επιθυμητό για όλο τον πλανήτη. Είναι γνωστό όμως ότι όταν ο ΔΟΓ κατέβει στο 2.1, η γέννηση παιδιών είναι αρκετή μόνο για να ισοφαρίσει τους θανάτους και, συνεπώς, να διατηρήσει τον πληθυσμό μιας χώρας σταθερό. Στη χώρα μας, ο ΔΟΓ από 5-6 που ήταν στις αρχές του 20ού αιώνα, ελαττώθηκε στο 2.1 το 1980, και έκτοτε βαίνει μειούμενος, με τον τρέχοντα δείκτη να κυμαίνεται μεταξύ 1.3 και 1.4. Αυ-

τή η αλλαγή προοιωνίζεται μεγάλη ελάττωση του πληθυσμού της χώρας μας στις επόμενες δεκαετίες. Οι αριθμητικές λύσεις, αν θέλουμε να διατηρηθούμε σαν «εθνικός» λαός με ελληνική συνείδηση, είναι δύο, χωρίς η μία να αποκλείει την άλλη. Αυτές είναι η αύξηση της γεννητικότητας σε ΔΟΓ άνω του 2.1 ή/και εισόδος μεταναστών στη χώρα και πολιτιστική αφομοίωσή τους. Μετανάστευση και αφομοίωση έχει λάβει χώρα επανειλημμένα στο παρελθόν στη χώρα μας, όπως αποδεικνύεται και στο DNA των Νεοελλήνων, οι οποίοι μοιράζονται περίπου το 70% του γονιδιώματός τους με τους αρχαίους κατοίκους της ελληνικής κοτιίδας. Όχι, βέβαια, ότι το γονιδίωμα είναι κρίσιμο στη διατήρηση ενός πολιτισμού—όπως ο ελληνικός, ή οποιοσδήποτε άλλος—, ούτε ότι ο Ελληνισμός δεν ασπάζεται την ανεξιδίρρησκεία και δεν δέχεται την πολυπολιτισμικότητα.

Μέχρι σήμερα, σχεδόν καμία χώρα δεν έχει καταφέρει να αναστρέψει πλήρως την υποχώρηση του ΔΟΓ σε επίπεδα που να οδηγούν σε διατήρηση ενός πληθυσμού σε σταθερό επίπεδο. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να γίνονται προσπάθειες, και η χώρα μας έχει κάνει και εξακολουθεί να κάνει τέτοιες προσπάθειες. Βέβαια, υπάρχουν πολλοί λόγοι υπέρ της διατήρησης του πληθυσμού μας σταθερού αριθμητικά ή, ακόμα καλύτερα, για την αύξησή του. Αυτοί είναι πέραν της συνέχισης της ιστορικότητάς μας ως λαού. Μια χώρα χρειάζεται νέους για να δημιουργεί, να παράγει, να

κινεί την οικονομία, να συντηρεί το βιοτικό επίπεδο, να προστατεύει τη χώρα στρατιωτικά, και να ζει με ανθρωπισμό, κοινωνική προσφορά και σεβασμό της αξιοπρέπειας των κατοίκων της.

Αλλά, προφανώς, πέραν της ποσότητας, είναι και η ποιότητα των νέων που παίζει τεράστιο ρόλο στην επιβίωση και επιτυχία μιας κοινωνίας. Και εδώ είναι πολύ σημαντική η ποιότητα της γονεϊκότητας—και της μητρότητας και της πατρότητας—, η υποστήριξη της κύησης, η επισταμένη φροντίδα και διαπαιδαγώγηση των παιδιών, κατ' αρχήν στα 5 πρώτα, ιδιαίτερα ευαίσθητα, χρόνια της ζωής τους, και, εν συνεχεία, η σχολική και μετασχολική μόρφωσή τους. Συνεπώς, πέραν των δύο ως άνω ποσοτικών λύσεων, υπάρχει και η ποιοτική. Αλλάστε και ο Πυθαγόρας έλεγε: «Όχι κατ' ανάγκην πολλά, αλλά ωραία (ωωστά) παιδιά πρέπει να έχει ο κάθε οίκος... Μόνον έτσι θα ευνοηθούν οι πόλεις και θα ευτυχούν οι οίκοι». Ίσως, πιο μορφωμένοι, συνειδητοποιημένοι, καλύτερη ποιότητα για την κοινωνία, είναι μια τρίτη, εφικτή λύση του δημογραφικού προβλήματος που δεν αποκλείει τις άλλες δύο. Δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια έχει λάβει χώρα μια σχεδόν μαζική διαρροή νέων μορφωμένων Ελλήνων και Ελληνίδων στο εξωτερικό— κάτι που για τον ελλαδικό χώρο είναι αντίθετο με τις προσπάθειες της χώρας για αύξηση του ΔΟΓ και, προφανώς, αντιπαραγωγικό. Όμως, είναι αναστρέψιμο με τη δημιουργία ενός

οικοσυστήματος που να ευνοεί την παλιννόσθηση και την, υπό την καλή έννοια, εκμετάλλευση των νέων γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν οι νέοι στο εξωτερικό (το λεγόμενο «win-win» για αυτούς και για τη χώρα).

Το δημογραφικό μας ζήτημα αφορά την επιβίωσή μας ως ενός λαού με ελληνική ταυτότητα που ζει στην αρχαία κοιτίδα του Ελληνισμού, που διατηρεί την ιστορική του μνήμη, και που ασπάζεται τις παραδόσεις και τις αρετές που του κληροδότησαν οι πρόγονοί του. Αφορά τη διατήρηση μιας δημιουργικής κοινωνίας που πρωτοπόρησε διαχρονικά στον παγκόσμιο πολιτισμό, έτσι ώστε να μπορέσει να συνεχίσει την κατά δόξαν προσφορά της στην ανθρωπότητα. Το ελληνικό «θαύμα» σε πολιτισμό και σε αγώνες που έλαβε χώρα διαχρονικά επί τρεις χιλιετίδες, και άφησε ισχυρό αποτύπωμα στην παγκόσμια ιστορία, μπορεί σήμερα να μην είναι δυνατόν να επενευχθεί στο πρότερο μεγαλείο του, μπορεί όμως να συνεχιστεί με την αδιάλειπτη παρουσία μας και συνεισφορά μας ως έθνους και χώρα στον σύγχρονο παγκόσμιο πολιτισμό.

* Ο κ. Γεώργιος Π. Χρούσος είναι παιδίατρος-ενδοκρινολόγος, ομότιμος καθηγητής Ιατρικής στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, διευθυντής στο Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Υγείας Μπέρκας, Παιδιού και Ιατρικής Ακρίβειας, επικεφαλής έδρας UNESCO Εθνικής Υγείας και Ιατρικής.

3. ΔΙΕΥΡΥΝΕΤΑΙ Η ΨΑΛΙΔΑ ΘΑΝΑΤΩΝ ΓΕΝΝΗΣΕΩΝ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 12/09/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 12/09/2021

Σελίδα: 1

Διευρύνεται η ψαλίδα θανάτων - γεννήσεων

Ανω των 65 ετών το 22% του πληθυσμού στην Ελλάδα

Επιτάχυνση της πληθυσμιακής συρρίκνωσης καταγράφηκε την τελευταία δεκαετία στην Ελλάδα, «μία ραγδαία γηράσκουσα χώρα», με τους ειδικούς να τονίζουν ότι το δημογραφικό πρέπει να αντιμετωπιστεί «εδώ και

τώρα». Ενδεικτικά, το 2020 οι θάνατοι ήταν 132.000, οι γεννήσεις 85.000, ενώ το 22% του πληθυσμού είναι άνω των 65 ετών.

■ **Άρθρο του καθηγητή Γεωργίου Π. Χρούσου**
Σελ. 33

Μια ραγδαία γηράσκουσα χώρα

Κάθε χρόνο από το 2011 και μετά οι θάνατοι στην Ελλάδα ξεπερνούν τις γεννήσεις – Ανω των 65 ετών το 22,3% του πληθυσμού

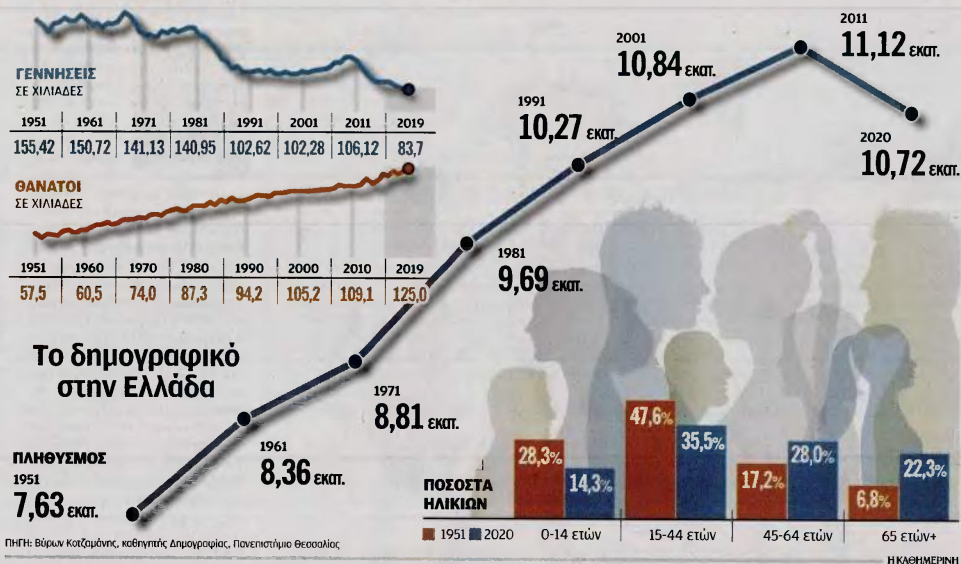
Του ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ

Μία δεκαετία συρρίκνωσης του πληθυσμού της χώρας συμπληρώθηκε το 2020, δείχνοντας πως η τάση αυτή μόνο παροδική δεν είναι και τροφοδοτείται από ισχυρούς πληθυσμιακούς και κοινωνικούς παράγοντες με διάρκεια και προοπτική. Το 2011, ένα έτος μετά την υπογραφή του πρώτου μνημονίου, ήταν η πρώτη χρονιά τις τελευταίες δεκαετίες που οι θάνατοι στην Ελλάδα ξεπέρασαν τις γεννήσεις, κατά 4.671 άτομα. Η τάση αυτή ενισχύθηκε τα επόμενα χρόνια, για να φτάσει το 2020 οι θάνατοι να είναι 46.234 περισσότεροι από τις γεννήσεις! Οι απώλειες 131.839, οι γεννήσεις μόνο 85.605.

Όπως δήποτε η επίδραση της πανδημίας με τους χιλιάδες θανάτους λόγω κορωνοϊού, τους επιπλέον θανάτους λόγω δυσλειτουργίας του συστήματος υγείας και τις αναβολές της εγκυμοσύνης λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών έπαιξε ρόλο, αλλά όλα δείχνουν πως δεν είναι κάτι συγκυριακό. Εξάλλου το 2019, που δεν υπήρχε πανδημία, ήταν το δεύτερο χειρότερο έτος, με την αρνητική ψαλίδα να ξεπερνάει τις 40.000 θανάτους.

Το αποτέλεσμα είναι το 2020 να κλείσει με τον πληθυσμό της Ελλάδας στα 10.718.000 άτομα, 405.000 κάτω από τον πληθυσμό του 2011, πιο κάτω και από τους κατοίκους του 2001 (είκοσι χρόνια πριν), που είχαν υπολογιστεί σε 10.836.000.

Πέρα όμως από τη συνολική συρρίκνωση καταγράφεται και αυξανόμενη γήρανση του πληθυσμού, καθώς το 22,3% είναι άνω των 65 ετών (έναντι 6,8% το 1951), ενώ οι μεγαλύτεροι των 85 ετών φτάνουν το 3,5% (έναντι 0,03% το 1951). Ταυτόχρονα, τα παιδιά και οι νέοι μέχρι 14 ετών είναι πλέον μόνο το 14,3% του πληθυσμού, ενώ το 1951 ήταν το 28,3%. «Έτσι, για πρώτη φορά στη δημογραφική ιστορία μας ο πληθυσμός των ατόμων ηλικίας 0-14 ετών από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 και μετά υπολείπεται αυτού των 65 ετών και άνω, το δε 2020 οι τελευταίοι είναι κατά

Το δημογραφικό στην Ελλάδα

«Μη αναστρέψιμη τάση, πρέπει να αξιολογηθεί και να αντιμετωπιστεί», λένε οι ειδικοί.

860.000 περισσότεροι από τους νέους 0-14 ετών», σημειώνει ο Βύρων Κοτζαμάνης, καθηγητής Δημογραφίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, στη μελέτη του «Δημογραφικές Εξελίξεις και Προκλήσεις», που εκπόνησε για το ΙΜΕ της ΓΣΕΒΕΕ.

Τα ηλικιακά μερίδια στον πληθυσμό, όπως διαμορφώνονται, δημιουργούν δύο συγκεκριμένα αντικειμενικά υπόβαρα. Αφενός ο αριθμός των γυναικών που θα μπορούσαν να γεννήσουν εάν το επιθυμούσαν μειώνεται, αφετέρου ο αριθμός των ηλικιωμένων αυξάνεται, με αποτέλεσμα την προοπτική πύκνωσης των θανάτων στο μέλλον, παρά την τάση εν-

σχυσης της μακροζωίας τα προηγούμενα έτη.

Η εξέλιξη της Ιατρικής και των συνθηκών ζωής, η μεγάλη μείωση της βρεφικής και παιδικής θνησιμότητας οδήγησε σε μια θετική εξέλιξη: Το 1956 το 58% των θανάτων αφορούσε άτομα άνω των 65 ετών.

Αυτό σημαίνει πως το 42% των ανθρώπων στην Ελλάδα πέθαναν νωρίτερα. Το 2019 το 87% όσων πεθάνουν είναι άνω των 65 ετών. Έχουν περιοριστεί οι πρόωροι θάνατοι. Η αύξηση όμως των ηλικιωμένων ατόμων οδηγεί σε περισσότερους θανάτους ανά έτος.

«Η αύξηση αυτή έχει συμβάλει σε συνδυασμό με τη χαμηλή γονιμότητα στην επιτάχυνση της δημογραφικής γήρανσης, στην ανάδυση μιας μη αναστρέψιμης τάσης που ως τέτοια πρέπει να αξιολογηθεί και να αντιμετωπιστεί», τονίζει ο κ. Κοτζαμάνης. Οι δημογραφικές τάσεις που

αναπτύσσονται στην Ελλάδα, σύμφωνα με τους μελετητές, χαρακτηρίζουν στον ένα ή τον άλλο βαθμό σχεδόν όλες τις ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες.

Με αυτή την έννοια στην Ελλάδα δεν γίνεται κάτι το «εξαιρετικό», υπάρχουν όμως ορισμένες αξιοσημείωτες ιδιαιτερότητες.

Όπως σημειώνει ο κ. Κοτζαμάνης, η χώρα μας είχε εντονότερους ρυθμούς αστικοποίησης σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, δεν γνώρισε τη μεταπολεμική «έκρηξη» των γεννήσεων (baby-boom) που σημάδεψε την πλειονότητα των ανεπτυγμένων χωρών, ενώ είχε –και έχει ακόμη– ένα πολύ χαμηλό ποσοστό γεννήσεων εκτός γάμου.

«Με βάση τον σύγχρονο δείκτη γονιμότητας εντάσσεται στην ομάδα εκείνη των ευρωπαϊκών χωρών με τη χαμηλότερη γονιμότητα (1,30-1,40 παιδιά/γυναίκα), ενώ ταυτόχρονα το ποσοστό των άτεκνων γυναικών αυξάνεται τα-

χύτερα και στις νεότερες γενεές – γυναίκες που γεννήθηκαν γύρω στο 1975. Είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη (κοινό σημείο με τις άλλες χώρες του ευρωπαϊκού Νότου έως και τις γεωμετρούμενες χώρες)», σημειώνει ο καθηγητής Δημογραφίας.

Στην εξέλιξη του πληθυσμού έπαιξε ρόλο και το μεταναστευτικό ισοζύγιο (είσοδοι - έξοδοι) ανά περίοδο. Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '70 το ισοζύγιο ήταν αρνητικό, καθώς κυριαρχούσε η μετανάστευση Ελλήνων προς την Ευρώπη, τη Βόρεια Αμερική και άλλους προορισμούς.

Μέχρι το 2010 και το βαρύ χτύπημα της κρίσης το ισοζύγιο έγινε θετικό, καθώς υπήρχε επιστροφή Ελλήνων στη χώρα και εισροή μεταναστών. Την περίοδο 2010-2015 το πρόσημο έγινε αρνητικό, με νέο μεταναστευτικό κύμα νέων (ή και μεγαλύτερων) Ελλήνων και φυγή παλαιότερων μεταναστών.

Η οικογενειακή πολιτική

Χωρίς να αποτελεί αποκλειστικό παράγοντα για την αναστροφή της αρνητικής δημογραφικής τάσης, το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον παίζει σημαντικό ρόλο. Οι πόροι που διαθέτει το ελληνικό κράτος για την οικογενειακή πολιτική είναι διαχρονικά ιδιαίτερα περιορισμένοι. Λαμβάνοντας υπόψη τις δαπάνες μεταφορές σε χρήμα, υπηρεσίες και φορολογικές διευκολύνσεις με τα δεδομένα του ΟΟΣΑ η Ελλάδα βρισκόταν το 2015 στην προτελευταία θέση (πριν από την Τουρκία) ανάμεσα σε 36 εξεταζόμενες χώρες. Πρόσφατα υπήρξαν ορισμένες οικονομικές ενισχύσεις, που μένει να κριθεί η αποδοτικότητα τους. Πάντως υπάρχει η εκτίμηση πως αυξημένη απόδοση έχουν οι δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση και τη φροντίδα στην πρώιμη παιδική ηλικία, εκεί όπου η Ελλάδα βρισκόταν στην τελευταία θέση του ΟΟΣΑ. Αρνητικό ρόλο στην ηλικία που κάνουν το πρώτο παιδί οι νέοι στη χώρα μας παίζει προφανώς το υψηλότατο ποσοστό ανεργίας σε αυτούς, η μεγάλη καθυστέρηση και δυσκολία να βρεθεί ικανοποιητική δουλειά, με αποτέλεσμα μέχρι την ηλικία των 30 ετών ή και περισσότερο να μην έχουν παιδιά. Όλα αυτά οδηγούν σε αύξηση της ηλικίας απόκτησης του πρώτου παιδιού και βεβαίως σε μείωση του πιθανού αριθμού παιδιών ανά ζευγάρι.

Με κωδικούς Taxisnet η πρώτη hi-tech απογραφή στο gov.gr

Προσλήψεις 60.000 ερευνητών από την ΕΛΣΤΑΤ - Θα καταγραφούν και οι μετανάστες

Σ Ε Λ . 2

Με κωδικούς Taxisnet η πρώτη hi-tech απογραφή στο gov.gr

Προσλήψεις 60.000 ερευνητών από την ΕΛΣΤΑΤ - Θα καταγραφούν και οι μετανάστες

Του ΚΩΣΤΗ Χ. ΠΛΑΝΤΖΟΥ
kostisplantzos@gmail.com

Ενα ατομικό φάκελο από την Ελληνική Στατιστική Αρχή θα βρει -σε περίπου ενάμιση μήνα- κάθε νοικοκυριό της χώρας στο κατώφλι του σπιτιού του. Θα περιέχει μια επιστολή με την οποία η ΕΛΣΤΑΤ θα ενημερώνει τους πάντες και καθέναν ξεχωριστά ότι φέτος είναι έτος Απογραφής Πληθυσμού για τη χώρα μας. Ο φάκελος θα περιέχει τον προσωπικό αριθμό απογραφής, δηλαδή έναν μοναδικό κωδικό αριθμό διά του οποίου, μαζί με τους κωδικούς εισόδου στο Taxisnet, θα μπορέσει κάθε νοικοκυριό να ταυτοποιηθεί για να μπει στη νέα πλατφόρμα που θα ανοίξει στο gov.gr προκειμένου να απογραφεί. Από τον Εβρο μέχρι και την Κρήτη και από την Ιθάκη μέχρι το Καστελόριζο η απογραφή των κατοίκων θα γίνει με εξελεγμένα ηλεκτρονικά μέσα, δίνοντας ένα αδιάοπτο αποτέλεσμα μέτρησης. Ο πληθυσμός θα απογραφεί μέσω ειδικά σχεδιασμένης εφαρμογής (ηλεκτρονική αυτοαπογραφή).

Μπαίνοντας στην πλατφόρμα ο πολίτης θα βάζει τους κωδικούς και θα δηλώνει στοιχεία για τα μέλη της οικογένειάς του, το προφίλ της οικονομικής τους κατάστασης κ.λπ. Με τη διαδικασία αυτή θα δημιουργηθεί μια νέα βάση δεδομένων για τον πληθυσμό, τα ακίνητα και την οικονομική και κοινωνική κατάσταση των κατοίκων στη χώρα μας.

Η απογραφή πληθυσμού - κατοικιών έχει σκοπό τη συγκέντρωση πρόσφατων και έγκυρων στοιχείων για τα δημογραφικά, οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού, αλλά και τις συνθήκες διαβίωσης, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες στατιστικής πληροφόρησης, αλλά και για τον σχεδιασμό οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών πολιτικών στα επόμενα χρόνια.

Νέα μεθοδολογία

Η Γενική Απογραφή πληθυσμού στην Ελλάδα διεξάγεται κάθε 10 χρόνια (η τελευταία διενεργήθηκε το 2011), αλλά η πανδημία αλλάζει τα πάντα. Σε σχέση με προηγούμενες απογραφές η φετινή δεν στηρίζεται πλέον στη συμπλήρωση έντυπων ερωτηματολογίων και στην προσωπική συνέντευξη, αλλά στην εξ αποστάσεως αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας.

Οι ανατροπές είναι πάμπολλες:

■ Αντί Μάρτιο - Μάιο, όπως διεξάγονταν συνή-

θως, φέτος η απογραφή πληθυσμού θα ξεκινήσει στο 8^ο τρίμηνο, περί τα τέλη Οκτωβρίου ή η μέσα Νοεμβρίου, αν το επιτρέψουν τα επιδημιολογικά δεδομένα.

■ Καθιερώνεται η «αυτοαπογραφή» αντί της επίσκεψης στα σπίτια. Θα ανοίξει εφαρμογή της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (gov.gr) στην οποία κάθε νοικοκυριό θα συμπληρώνει το σχετικό ερωτηματολόγιο μέσω υπολογιστή, tablet ή smartphone. Μόνο εάν η «αυτοαπογραφή» δεν είναι δυνατή, τότε θα διεξάγεται προσωπική συνέντευξη, με τη λήψη των απαραίτητων μέτρων προστασίας δημόσιας υγείας.

Τι θα ζητηθεί

Οι μετρήσεις και οι απογραφές είναι η «βάση των πάντων» στη διοίκηση του κράτους και στη χάραξη οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής.

Σκοπός της απογραφής είναι:

■ Η καταμέτρηση του μόνιμου πληθυσμού της χώρας, δηλαδή των κατοίκων που διαμένουν μόνιμα σε κάθε περιφέρεια, δήμο, κοινότητα ή αυτοτελή οικισμό, ανεξαρτήτως ιθαγένειας και καθεστώτος διαμονής.

■ Η καταμέτρηση του νόμιμου πληθυσμού της χώρας, δηλαδή των δημοτών κάθε δήμου και δημοτικής ενότητας, βάσει του οποίου γίνεται η κατανομή των βουλευτικών εδρών στις επόμενες εκλογικές περιφέρειες κατά τις βουλευτικές εκλογές (άρθρο 54 του Συντάγματος).

■ Η συλλογή στοιχείων για τον αριθμό των κατοίκων κατά είδος (κανονικές ή μη κανονικές) και αναφορικά με τα κύρια χαρακτηριστικά και τις ανέσεις τους.

■ Η συλλογή στοιχείων για τα δημογραφικά, κοινωνικά, εκπαιδευτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του μόνιμου πληθυσμού της χώρας. Επιπλέον, για πρώτη φορά από φέτος θα καταγραφούν οι μεταναστευτικές ροές. Για τον σκοπό αυτό θα απογραφούν και οι μετανάστες που ζουν στη χώρα. Θα χρησιμοποιηθούν διερμηνείς, εξειδικευμένα στελέχη, αλλά και σχετικές εφαρμογές. Ειδική πρόβλεψη λαμβάνεται για τους απογραφείς ώστε να μη χάσουν τα επδόματα (ανεργίας κ.λπ.) όπως γίνονταν σε ανάλογες περιπτώσεις στο παρελθόν.

Η διενέργεια της απογραφής αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες «εκοτράτειες» του κράτους εν καιρώ ειρήνης. Στη γενική κινητοποίηση θα μετάρουν 60.000 εργαζόμενοι που θα επλεγούν κατόπιν απήσεως που θα υποβάλουν στον ιστότοπο statistics.gr έως 27 Σεπτεμβρίου.